

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerp van besluit tot wijziging van diverse bepalingen inzake het tewerkstellingsbeleid**
 - **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Door de coronapandemie (Covid 19-virus) is het voor bedrijven en zelfstandigen niet steeds mogelijk om de tewerkstelling van hun werknemers te garanderen. We willen in vier maatregelen de mogelijkheid inschrijven om tijdelijk de uitvoering van de maatregel aan te passen ten gevolge de crisis. Het gaat om de Vlaamse Ondersteuningspremie voor zelfstandigen met een arbeidshandicap, de aanwervingsincentive, de transitiepremie en de arbeidskaart voor economische migranten.

- Zelfstandigen met een arbeidshandicap moeten om in aanmerking te komen voor de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voldoende bedrijfsactiviteit aantonen. Door de coronapandemie wordt het aantonen van deze activiteit bemoeilijkt. Het besluit voorziet in de mogelijkheid om deze periode pro rata te verrekenen.
- De aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden wil de aanwerving en duurzame tewerkstelling ondersteunen. Het besluit voorziet in de mogelijkheid om de berekening van de premie tijdelijk aan te passen waardoor werkgevers die hun tewerkstelling moeten aanpassen hierdoor geen bijkomend financieel verlies lijden.
- De transitiepremie voor werkzoekende 45-plussers wil de transitie naar ondernemerschap stimuleren. Door de coronapandemie wordt de opstart als zelfstandige bemoeilijkt. Het besluit voorziet in de mogelijkheid om de indienperiode voor aanvraagdossiers te verlengen, net als de geldigheidsduur van het verplichte prestarterstraject.
- Een arbeidskaart wordt toegekend aan de onderdaan van een derde land die toegelaten wordt tot arbeid voor een periode van maximum negentig dagen. Wie de duur van zijn verblijf met het oog op werk wil verlengen, dient een aanvraag in te dienen conform de gecombineerde procedure. Dit besluit voorziet een uitzondering voor gevallen waarbij de onderdaan van een derde land om uitzonderlijke reden onafhankelijk van zijn wil het land niet kan verlaten. In dat geval kan de arbeidskaart tijdelijk verlengd worden, zonder dat een gecombineerde procedure opgestart dient te worden. Deze uitzondering wordt toegestaan voor de duur van het uitstel van vertrek van de onderdaan van het derdeland.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

De wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot toekenning van aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden past in de beleidsdoelstelling van een gericht doelgroepenbeleid. Via financiële incentives wil de Vlaamse regering werkgevers aanmoedigen om personen aan te werven die het moeilijker hebben op de arbeidsmarkt en zo hun tewerkstellingskansen ondersteunen.

De wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren past eveneens in de beleidsdoelstelling van een gericht doelgroepenbeleid om het ondernemerschap bij werkzoekenden te stimuleren.

De wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers past in de beleidsdoelstelling om buitenlands talent aan te trekken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het advies van de inspectie van financiën van 23 maart 2020;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van **XX**.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Eind vorig jaar was er in Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Ondertussen heeft het virus zich ook verspreid in andere landen, waaronder België. Vooral sinds het einde van de krokusvakantie 2020 neemt de verspreiding van het coronavirus steeds grotere proporties aan. Gelet op de aanbevelingen vanuit de wetenschappelijke wereld, en de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO), moet ook de Vlaamse overheid vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen nemen om de verdere verspreiding van het coronavirus in te dammen, om de financiële en economische gevolgen voor onze bedrijven op te vangen en de impact op de werknemers te verzachten.

De economische impact van het Coronavirus zal immens zijn voor bedrijven en zelfstandigen. Ze zijn ofwel door de overheid genomen maatregelen of door de economische impact van het Covid 19-virus gedwongen om de productie of dienstverlening te verlagen of zelfs de deuren tijdelijk volledig of deels te sluiten.

Vanuit de bevoegdheid Werk wens ik voor een aantal maatregelen de mogelijkheid in de regelgeving in te bouwen dat een afwijking van de uitvoering mogelijk is in deze periode van crisis met een grote economische en financiële impact.

1. Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor zelfstandigen

De Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) ondersteunt zelfstandigen met een arbeidshandicap. De premie compenseert bijkomende kosten, de ondersteuning en verminderde productiviteit omwille van de arbeidshandicap. Zelfstandigen moeten aantonen dat hun belastbare nettobedrijfsinkomen van de zelfstandige activiteit hoger is dan 13.500 euro om in aanmerking te komen voor de VOP. Ze

tonen dit aan via een fiscaal aanslagbiljet of via een beoordeling door het Agentschap Ondernemen voor startende ondernemingen.

Door de economische impact van het Coronavirus is het zeer realistisch dat zelfstandigen het moeilijker zullen hebben om een dergelijk nettobedrijfsinkomen aan te tonen omwille van het stopzetten of sterk terugvallen van de zelfstandige activiteiten in deze crisisperiode. Ik voorzie dan ook de mogelijkheid dat deze crisismaanden pro rata niet worden meegenomen in het vaststellen van de bedrijfsactiviteit van de zelfstandige. Op deze manier kunnen zelfstandigen met een arbeidshandicap ook in de toekomst beroep blijven doen op de Vlaamse ondersteuningspremie.

2. Aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden

De aanwervingsincentive richt zich op werkgevers die langdurige werkzoekenden aanwerven. Het gaat om werkzoekenden tussen 25 en 55 jaar, die minstens twee jaar bij VDAB zijn inschreven als niet-werkende werkzoekende en in het Vlaams Gewest worden tewerkgesteld.

De werkgever krijgt de incentive na een tewerkstelling van drie maanden en na een tewerkstelling van twaalf maanden om duurzame tewerkstelling te stimuleren. Bij het bepalen van het bedrag van deze incentive houden we rekening met de tewerkstellingsbreuk die de werknemer presteert. Bij de eerste uitbetaling na drie maanden houdt het departement Werk en Sociale economie rekening met de gegevens die de werkgever in de aanvraag heeft opgegeven. Bij de tweede uitbetaling na twaalf maanden controleert het departement de tewerkstellingsbreuk in de multifunctionele aangifte die de werkgever bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid doet. Bij een tewerkstellingspercentage van minder dan 30% wordt de premie niet uitbetaald, bij een tewerkstellingspercentage tussen 30 en 80% gaat het bij de tweede schijf om een bedrag van 1.800 euro, bij een tewerkstellingspercentage vanaf 80% gaat het om 3.000 euro bij de tweede schijf.

Ik voorzie de mogelijkheid dat het departement de tewerkstellingsbreuk in de multifunctionele aangifte van voor de crisis controleert om de premie uit te betalen. Op deze manier worden werkgevers niet bijkomend benadeeld door de berekening van hun premie in deze crisisperiode.

3. Transitiepremie

Een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de transitiepremie is dat er tussen het afronden van een prestarterstraject en het starten als zelfstandige in hoofdberoep maximaal 6 maanden mogen liggen. Door de coronapandemie wordt de opstart als zelfstandige in hoofdberoep bemoeilijkt en uitgesteld. Kandidaat-ondernemers zien hun oorspronkelijke tijdspad voor opstart als zelfstandig in hoofdberoep doorkruist door de coronapandemie en wachten met de opstart van een eigen zaak. Zij lopen het risico dat hun prestarterstraject niet meer geldig is omdat het langer dan 6 maanden geleden werd behaald.

Ik voorzie in de mogelijkheid om in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact de periode van 6 maanden tussen het afronden van het prestarterstraject en het starten als zelfstandige in hoofdberoep te verlengen met telkens 3 maanden.

De dienstverleners die instaan voor het aanbieden en attesteren van de prestarterstrajecten worden door de coronapandemie gehinderd in hun werking waardoor zij geen optimale dienstverlening en tijdige attestering kunnen garanderen.

Ik voorzie een verlenging van de indieningsperiode van 3 maanden van het aanvraagdossier voor de transitiepremie in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact zodat de kandidaat-ondernemer voldoende tijd krijgt om de nodige attesten te verzamelen die noodzakelijk zijn om het dossier goed te keuren. De indieningsperiode wordt verlengd met telkens 3 maanden.

4. Economische migratie

De toelating tot het grondgebied om reden van werk verloopt via twee verschillende procedures: de procedure arbeidskaart voor wie maximum 90 dagen komt werken, en de gecombineerde procedure voor wie meer dan 90 dagen komt werken.

Dit voorstel voorziet een procedurele uitzondering voor gevallen waarbij de onderdaan van een derde land om uitzonderlijke reden onafhankelijk van zijn wil het land niet kan verlaten. In dat geval kan de arbeidskaart tijdelijk verlengd worden, zonder dat een gecombineerde procedure opgestart dient te worden. Deze uitzondering wordt toegestaan voor de duur van het uitstel van vertrek. De federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken levert gedurende deze periode een tijdelijk verblijfsdocument af.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Artikel 36 van het besluit voor de Vlaamse Ondersteuningspremie handelt over de premie voor zelfstandigen en het aantonen van voldoende bedrijfsactiviteit om in aanmerking te komen voor de premie. Voor zelfstandigen die onvoldoende bedrijfsactiviteit realiseren worden toekomstige betalingen van de VOP opgeschort.

In dit artikel voorzie ik de mogelijkheid om voor zelfstandigen die onvoldoende bedrijfsactiviteit realiseren, pro rata rekening te houden met deze crisismaanden ten gevolge van de coronapandemie, zoals dit ook gebeurt bij zelfstandigen die omwille van ziekte hun activiteit moeten onderbreken.

Art. 2

Artikel 9 van het besluit van de aanwervingsincentive gaat over de uitbetaling van de premie. De premie wordt in twee schijven uitbetaald en hier wordt rekening gehouden met de tewerkstelling van de persoon. Bij de eerste schijf bepaalt de tewerkstellingsbreuk die de werkgever bij de aanvraag heeft opgenomen het bedrag. Bij de tweede schijf controleert het departement Werk en Sociale Economie de tewerkstellingsbreuk in de multifunctionele aangifte van de werkgever bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Door de crisis waarbij bedrijven van overheidswege of om andere redenen een lagere economische activiteit kennen is het mogelijk dat deze tewerkstellingsbreuk lager ligt dan voorheen en de werkgever dus om redenen buiten zijn wil een lagere aanwervingsincentive ontvangt.

Ik wil de mogelijkheid voorzien dat het departement in deze periode rekening houdt met de tewerkstellingsbreuk zoals deze voor de crisis met een ernstige sociale en economische impact van toepassing is. Werkgevers zullen hiervoor een aanvraag bij het departement kunnen indienen.

Art. 3. Artikel 2 van het besluit transitiepremie bepaalt de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de transitiepremie. Een van de voorwaarden is dat er tussen het afronden van een prestarterstraject en het starten als zelfstandige in hoofdberoep maximaal 6 maanden mogen liggen. Kandidaat-ondernemers zien hun oorspronkelijke tijdspad voor opstart als zelfstandig in hoofdberoep doorkruist door de coronapandemie en wachten met de opstart van een eigen zaak. Zij lopen het risico dat hun prestarterstraject niet meer geldig is omdat het langer dan 6 maanden geleden werd behaald.

Ik voorzie in de mogelijkheid om in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact de periode van 6 maanden tussen het afronden van het prestarterstraject en het starten als zelfstandige in hoofdberoep te verlengen met telkens 3 maanden.

Art. 4. Artikel 7, §1, van het besluit van de transitiepremie legt de indieningsperiode voor het aanvraagdossier en de nodige bewijsstukken vast. De dienstverleners die instaan voor het aanbieden en attesteren van de prestarterstrajecten worden door de coronapandemie gehinderd in hun werking waardoor zij geen optimale dienstverlening en tijdige attestering kunnen garanderen.

Ik voorzie een verlenging van de indieningsperiode van 3 maanden van het aanvraagdossier voor de transitiepremie in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact zodat de

kandidaat-ondernemer voldoende tijd krijgt om de nodige attesten te verzamelen die noodzakelijk zijn om het dossier goed te keuren. De indieningsperiode wordt verlengd met telkens 3 maanden.

Art. 5. Artikel 75 van het besluit economische migratie bepaalt dat de onderdaan van een derde land die toegelaten is tot arbeid voor een periode van maximum negentig dagen, en die de duur van zijn verblijf met het oog op werk wil verlengen, waarbij de totale periode de negentig dagen overschrijdt, een aanvraag indient conform de gecombineerde procedure.

Het tweede lid dat toegevoegd wordt voorziet in een uitzondering wanneer de reeds aanwezige economische migrant om redenen buiten zijn wil het grondgebied niet kan verlaten. In dat geval is een verlenging van de arbeidskaart mogelijk, zonder dat een gecombineerde procedure opgestart dient te worden. Op vraag van de werkgever kan de arbeidskaart verlengd worden voor de duur van het uitstel van vertrek van de onderdaan van het derdeland.

Art. 6.

Dit artikel hoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

We verwachten geen budgettaire impact van de wijziging van de VOP voor zelfstandigen. De controle van voldoende bedrijfsactiviteit voor zelfstandigen gebeurde dit jaar voor 163 personen via het aanslagbiljet. Hiervan konden 22 onvoldoende bedrijfsactiviteit aantonen en werd de betaling van de VOP in de toekomst opgeschort. (Op het totaal aantal dossiers van de VOP voor zelfstandigen en werknemers is dit te verwaarlozen. Het gaat om zo'n 12.000 betalingen per kwartaal.)

Het BO 2020-krediet bedraagt 101.315 keuro VAK/VEK exclusief overflow. Het begrotingsartikel van de VOP is JB0-1JDB2CB-WT.

We verwachten de budgettaire impact van de wijziging van de aanwervingsincentive binnen het toegekende budget te kunnen realiseren. De daling in de prestaties omwille van de coronacrisis zal op een relatief beperkt aantal dossiers betrekking hebben, namelijk de betalingen van de tweede schijf die in deze crisisperiode gepland zijn. We kunnen moeilijk inschatten of de tewerkstellingsbreuk van deze dossiers dermate lager zal zijn dat de premie in een andere schaal terecht komt. We kunnen bovendien een afname in het aantal nieuwe aanvragen verwachten omwille van de coronacrisis.

De middelen voor de aanwervingsincentive bevinden zich op begrotingsartikel JB0-1JDB2CH-WT met als basisallocatie 1JD108. Er is 22.503 keuro VAK en 18.883 keuro VEK voorzien.

We verwachten geen budgettaire impact van de wijziging van de transitiepremie gezien enkel de termijnen worden aangepast, eerder een vertraging in de aanvragen voor de premie.

De middelen voor de transitiepremie bevinden zich op begrotingsartikel JB0-1JDB2CJ-WT met als basisallocatie JD217. Er is 10.618 keuro VAK en 10.618 keuro VEK voorzien.

B. ESR-TOETS

Deze wijziging heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De wijziging voor de VOP voor zelfstandigen vraagt een aanpassing in de verwerking van de gegevens van zelfstandigen, maar heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

De wijziging aan de aanwervingsincentive heeft een beperkte impact op het personeel van de Vlaamse overheid. De aanvraag en verwerking van de financiële incentive verloopt elektronisch. Bij een aanvraag tot herberekening van de tweede schijf zal dit manueel door het departement Werk en Sociale Economie ondervangen worden.

De wijziging voor de transitiepremie heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Deze wijziging heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen. Zij kunnen als werkgever beroep doen op de aanwervingsincentive. De aanpassing voor de VOP en de transitiepremie is voor hen zonder impact.

E. VERDER TRAJECT

Ik zal onmiddellijk een ministerieel besluit uitvaardigen dat in uitvoering van de diverse bepalingen van het voorliggend ontwerpbesluit de coronapandemie (Covid 19-virus) als een crisis met een ernstig sociale en economische impact erkent.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit tot wijziging van diverse bepalingen inzake het tewerkstellingsbeleid.

2° te gelasten voornoemd besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- 1) Ontwerp van besluit;
- 2) Het advies van de inspectie van financiën van 23 maart 2020;
- 3) Het begrotingsakkoord van **XX**.